

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Grozījumi Ģenētiski modificēto organismu aprites likumā

Izdarīt Ģenētiski modificēto organismu aprites likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2008, 1. nr.; 2009, 16. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 194. nr.; 2010, 205. nr.; 2012, 105. nr.; 2014, 199. nr.; 2015, 122. nr.; 2017, 124. nr.; 2019, 225., 240. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. pantā:

izteikt 3. un 4. punktu šādā redakcijā:

"3) **ģenētiski modificēto organismu aprite** - darbības, kas saistītas ar ģenētiski modificēto mikroorganismu un ģenētiski modificēto organismu ierobežotu izmantošanu, kā arī ģenētiski modificēto organismu apzinātu vai neapzinātu izplatīšanu;

4) **ģenētiski modificēto mikroorganismu un ģenētiski modificēto organismu ierobežota izmantošana** - jebkura darbība saistībā ar ģenētiski modificētajiem mikroorganismiem un ģenētiski modificētajiem organismiem, kurus kontrolē, veicot īpašus pasākumus, kas efektīvi ierobežo šo mikroorganismu un organismu saskari ar vidi un ietekmi uz to;"

papildināt pantu ar 4.² punktu šādā redakcijā:

"4²) **ģenētiski modificēto organismu neapzināta izplatīšana** - netīša ģenētiski modificēto organismu izplatīšana, tostarp neapzināta izplatīšana vidē izmēģinājumiem vai neapzināta izplatīšana tirgū, vai nekontrolēta ģenētiski modificēto organismu izplatīšanās vidē;"

izslēgt 9. punktu.

2. 4. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus "drošības pasākumus un informācijas apriti jebkura iespējamā ārkārtas gadījuma novēršanai" ar vārdiem "informācijas apriti";

papildināt otrās daļas 4. punktu pēc vārdiem "normatīvajos aktos par ģenētiski modificēto mikroorganismu" ar vārdiem "un ģenētiski modificēto organismu".

3. Papildināt 5. panta pirmās daļas 1. punktu pēc vārda "mikroorganismu" ar vārdiem "un ģenētiski modificēto organismu".

4. Izteikt 7. panta 9. punktu šādā redakcijā:

"9) nodrošina sēkļu un augu pavairošanas materiāla uzraudzību un kontroli, lai nepieļautu ģenētiski modificēto organismu klātbūtni."

5. Papildināt 8. pantu pēc vārdiem "(Oficiālo kontroļu regula)" ar vārdiem un skaitli "(turpmāk - Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2017/625)".

6. 9. pantā:

papildināt 1. punkta "a" apakšpunktu pēc vārda "mikroorganismu" ar vārdiem "un ģenētiski modificēto organismu";

papildināt 2. punktu pēc vārda "mikroorganismu" ar vārdiem "un ģenētiski modificēto organismu";

izteikt 5. punktu šādā redakcijā:

"5) pilda Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2017/625 38. pantā noteiktos oficiālās laboratorijas pienākumus attiecībā uz ģenētiski modificēto organismu noteikšanu pārtikas un dzīvnieku barības paraugos, kā arī nosaka ģenētiski modificētos organismus dzīvniekos, sēklās un augu pavairošanas materiālā;"

7. Izslēgt 11. pantu.

8. Izteikt 12. pantu šādā redakcijā:

"12. pants. Valsts vides dienesta kompetence

Valsts vides dienests saskaņā ar normatīvajiem aktiem par vides aizsardzību un ietekmes uz vidi novērtējumu piedalās vides aizsardzības nosacījumu ievērošanas kontrolē gadījumos, kad notiek ģenētiski modificēto organismu izplatīšana vidē izmēģinājumiem vai ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšana, kā arī gadījumos, kad notikusi nekontrolēta ģenētiski modificēto organismu izplatīšanās vidē."

9. Izslēgt 13. un 14. pantu.

10. Papildināt 15. panta 3.¹ daļu ar teikumu šādā redakcijā:

"Saņemot pamatotu uzraudzības un kontroles institūciju pieprasījumu, zinātniskā ekspertu komisija minēto atzinumu sniedz piecu darbdienu laikā."

11. Papildināt III nodaļas nosaukumu pēc vārda "mikroorganismu" ar vārdiem "un ģenētiski modificēto organismu".

12. Izteikt 17. pantu šādā redakcijā:

"17. pants. Ar ģenētiski modificēto mikroorganismu un ģenētiski modificēto organismu ierobežoto izmantošanu saistītās darbības

Ar ģenētiski modificēto mikroorganismu un ģenētiski modificēto organismu ierobežoto izmantošanu saistītās darbības drīkst veikt zinātniskā institūcija, kas reģistrēta zinātnisko institūciju reģistrā, (turpmāk - zinātniskā institūcija) vai juridiskā persona."

13. 18. pantā:

papildināt panta nosaukumu pēc vārda "mikroorganismu" ar vārdiem "un ģenētiski modificēto organismu";

papildināt pirmo daļu pēc vārda "mikroorganismu" ar vārdiem "un ģenētiski modificēto organismu";

papildināt trešo daļu pēc vārda "mikroorganismu" ar vārdiem "un ģenētiski modificēto organismu".

14. 19. pantā:

papildināt panta nosaukumu pēc vārda "mikroorganismu" ar vārdiem "un ģenētiski modificēto organismu";

papildināt pirmo daļu pēc vārda "mikroorganisms" (attiecīgā skaitlī un locījumā) ar vārdiem "un ģenētiski modificētais organisms" (attiecīgā skaitlī un locījumā);

papildināt pirmās daļas 1. punktu un trešās daļas ievaddaļu pēc vārdiem "zinātniskā institūcija" (attiecīgā locījumā) ar vārdiem "vai juridiskā persona" (attiecīgā locījumā);

papildināt trešo daļu pēc vārda "mikroorganismi" (attiecīgā locījumā) ar vārdiem "un ģenētiski modificētie organismi" (attiecīgā locījumā).

15. 33. pantā:

izteikt pirmās daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

"(1) Uzraudzības un kontroles institūcijām ir tiesības:"

papildināt pirmās daļas 3. punktu pēc vārda "aizliegumus" ar vārdiem "kā arī pēc nepieciešamības sākt aizsardzības pasākumus";

izteikt otro un trešo daļu šādā redakcijā:

"(2) Ja rodas nopietni draudi cilvēku un dzīvnieku veselībai vai videi vai ir pārkāptas ģenētiski modificēto organismu apriti regulējošu normatīvo aktu prasības, tiesības noteikt ierobežojumus vai aizliegumus, kā arī pēc nepieciešamības sākt aizsardzības pasākumus ir:

1) Valsts augu aizsardzības dienestam:

- a) ģenētiski modificēto kultūraugu sēklu un augu pavairošanas materiāla aprītei,
- b) ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanai,
- c) sēklu un augu pavairošanas materiāla aprītei un kultūraugu audzēšanai, ja ir konstatēts ģenētiski modificēto organismu piejaukums un notikusi neapzināta ģenētiski modificēto organismu izplatīšana tirgū;

2) Pārtikas un veterinārajam dienestam:

- a) ģenētiski modificēto mikroorganismu un ģenētiski modificēto organismu ierobežotai izmantošanai,
- b) ģenētiski modificētās pārtikas aprītei,
- c) ģenētiski modificētās dzīvnieku barības aprītei,
- d) ģenētiski modificēto dzīvnieku aprītei;

3) Valsts vides dienestam:

- a) ģenētiski modificēto organismu izplatīšanai vidē izmēģinājumiem,
- b) ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanai,
- c) gadījumā, kad notikusi nekontrolēta ģenētiski modificēto organismu izplatīšanās vidē.

(3) Valsts augu aizsardzības dienestam ir tiesības:

1) atcelt reģistrāciju ģenētiski modificēto kultūraugu audzētāju reģistrā, ja ir pārkāptas normatīvo aktu prasības par ģenētiski modificēto kultūraugu līdzāspastāvēšanu;

2) saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ģenētiski modificēto organismu aprīti pieņemt lēmumu:

a) par to, ka sējumi vai stādījumi noteiktā termiņā iznīcināmi ar mehāniskām vai ķīmiskām metodēm. Lēmuma apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību. Valsts augu aizsardzības dienests pēc kultūraugu iznīcināšanas piecu darbdienu laikā rakstveidā informē Lauku atbalsta dienestu par to sugu sējumiem un stādījumiem, kuriem paredzēti platību maksājumi,

b) aizliegt uz konkrētu laiku audzēt noteiktu veidu kultūraugus;

3) piespiedu kārtā iznīcināt sējumus un stādījumus, ja šīs daļas 2. punkta "a" apakšpunktā minētais lēmums noteiktajā termiņā nav izpildīts.";

papildināt pantu ar piekto un sesto daļu šādā redakcijā:

"(5) Pārtikas un veterinārajam dienestam ir tiesības:

1) saskaņā ar normatīvajiem aktiem par pārtikas un dzīvnieku barības aprīti pieņemt lēmumu par ģenētiski modificētās pārtikas un barības turpmāko izmantošanu, pārstrādi vai iznīcināšanu;

2) pieņemt lēmumu par ģenētiski modificēto dzīvnieku izplatīšanas tirgū pārtraukšanu vai iznīcināšanu.

(6) Valsts vides dienestam ir tiesības:

1) pieņemt lēmumu par to, ka ģenētiski modificēto organismu izplatīšanas vidē izmēģinājumiem sējumi vai stādījumi noteiktā termiņā iznīcināmi ar mehāniskām vai ķīmiskām metodēm. Lēmuma apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību;

2) piespiedu kārtā iznīcināt ģenētiski modificēto organismu izplatīšanas vidē izmēģinājumiem sējumus un stādījumus, ja šīs daļas 1. punktā minētais lēmums noteiktajā termiņā nav izpildīts;

3) pieprasīt, lai tiktu nodrošināta izolācijas attālumu ievērošana no ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanas vietas līdz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000* vietās) un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām;

4) īstenot atbilstošus pasākumus, lai novērstu iespējamo risku cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi, ja notikusi nekontrolēta ģenētiski modificēto organismu izplatīšanās vidē."

16. Izslēgt 34. pantu.

17. Papildināt 35. panta nosaukumu un tekstu pēc vārda "mikroorganismu" ar vārdiem "un ģenētiski modificēto organismu".

18. 38. pantā:

aizstāt pirmajā daļā skaitli un vārdu "36. pantā" ar skaitli un vārdiem "36. panta otrajā daļā";

aizstāt trešajā daļā skaitļus un vārdus "36. pantā un 37. panta otrajā" ar skaitli un vārdiem "36. panta pirmajā";

izslēgt ceturto daļu.

Likums Saeimā pieņemts 2024. gada 25. aprīlī.

Valsts prezidents *E. Rinkēvičs*

Rīgā 2024. gada 9. maijā

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"